

„NĚMECKÁ MENŠINA“?
DISKUZE LITERATURY O ČECHÁCH A HORNÍM
SLEZSKU PO NUCENÉM VYSÍDLENÍ NĚMCŮ

Damien Tricoire

Tento přehled různých přístupů k výzkumu německé menšiny v Čechách a Horním Slezsku v druhé polovině 20. století si klade za cíl analyzovat přednosti a slabiny různých humanitněvědných metod. Autor dělí výzkumy „národnostních menšin“ na tři skupiny: „objektivistické“, „subjektivistické“ a „strukturalistické“. Zatímco práce náležející k první skupině selhávají při svém hledání „objektivních“ znaků a vznik menšiny nedokáží vysvětlit, „subjektivistickému“ přístupu se díky tomu, že menšiny definuje prostřednictvím jejich národního vědomí sounáležitosti, daří vyvinout určitou dynamickou interpretaci. Přesto však tato perspektiva zaznamenává především reakce menšiny na způsob, jakým s ním zachází většina. Z toho důvodu není možné upustit od strukturálně-historické metody, která se zabývá makro historickým vznikem menšiny. Mnoha pracím této poslední skupiny ovšem chybí teoretický základ; koncepty sociolingvistiky zde nenacházejí uplatnění. Analýza důsledků makro historických skutečností tedy zůstává nedostatečná a srovnatelnost jednotlivých zkoumaných případů omezená.